

Врз основа на член 49 став 2 од Законот за поштенските услуги ("Службен весник на Република Македонија" бр. 9/2008), Комисијата како орган на Агенцијата за пошти на седница одржана на ден 15.12.2009 година, донесе

ПРАВИЛНИК

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА НАЧИНОТ И УСЛОВИТЕ ЗА ПРИСТАП ДО ЈАВНАТА ПОШТЕНСКА МРЕЖА

Член 1

Со овој Правилник се дефинира, начинот и условите за пристап и други прашања поврзани со пристапот до јавната поштенска мрежа (во понатамошниот текст: ЈПМ) од страна на други даватели на поштенски услуги.

Член 2

Целта на овој Правилник е создавање објективни, транспарентни и недискриминаторски услови за развој на конкуренцијата во областа на поштенките услуги и либерализација на поштенскиот пазар во Република Македонија.

Член 3

Давателот на универзалната поштенска услуга (во понатамошниот текст: Давател на УПУ), е должен да овозможи пристап до ЈПМ на други даватели на поштенски услуги, согласно условите утврдени со Законот за поштенски услуги и овој Правилник.

Член 4

Давателот на УПУ, е должен да овозможи пристап до ЈПМ, за следните поштенски услуги како и до посебните услуги поврзани со книжените пратки:

- Писмо,
- Поштенска картичка,
- Печатени работи,
- Мали пакети,
- Пакети,
- Директна пошта,

Посебни услуги поврзани со книжените пратки:

- Препорачана пратка
- Вредносна пратка,
- Пратка со повратница „AR“,
- Итна пратка,
- Многу итен пакет,

- Издвоен пакет,
- Гломазен пакет,
- Пратка со откупнина,
- Врачување на пратка лично на примачот,
- Побарување на пратка,

Стапките на маса за поштенските услуги, ќе бидат утврдени од страна на Давателот на УПУ.

Член 5

Давателот на УПУ е должен да склучи договор за пристап до ЈПМ со други даватели на поштенски услуги, на нивно барање.

Давателите на поштенски услуги кои имаат интерес да добијат пристап до ЈПМ, поднесуваат писмено барање до Давателот на УПУ.

Давателот на УПУ е должен да склучи договор со подносителот на барањето за пристап во рок од 60 дена по приемот на истото.

Доколку по истек на рокот од претходниот став на овој член, не се склучи договор или постигнатиот договор е спротивен на одредбите од Законот за поштенски услуги и овој Правилник, на писмено барање на една од страните Агенцијата за пошти одлучува за решавање на спорот согласно член 70 од Законот.

Член 6

По исклучок од член 5 на овој Правилник, Давателот на УПУ може да одбие пристап до ЈПМ само во случај кога склучувањето на Договорот претставува закана за обезбедување на универзалната поштенска услуга.

Во случај на закана за обезбедувањето на УПУ, Давателот на УПУ може да одбие пристап до ЈПМ и на друг давател на поштенски услуги со кој веќе има склучено договор.

Во случаите на став 1 и 2 на овој член Давателот на УПУ е должен во рок од 7 дена да ја извести Агенцијата за пошти за причините за одбивањето или прекинувањето на обезбедувањето на пристапот со писмено образложение кое ќе биде поткрепено со докази.

Кога причините не се доволни, не се образложени, не се поткрепени со докази или се необјективни, Агенцијата може по сопствена иницијатива, по службена должност да му наложи на Давателот на УПУ исполнување на обврската за овозможување пристап до ЈПМ.

Член 7

Давателот на УПУ е должен да утврди обем на поштенски пратки за пристап до ЈПМ од други даватели на поштенски услуги, кој нема да го загрози обезбедувањето на обврските од УПУ.

Член 8

Со договорот за пристап од член 5 на овој Правилник оперативно се регулираат права и обврски помеѓу давателот на УПУ и друг давател на поштенски услуги, поврзани со обезбедувањето на пристапот на ЈПМ.

Задолжителни елементи на Договорот за пристап се цената за пристап, условите за пристап со дефинирање на одговорности по технолошки процеси, предвидени во член 17 и 18 од овој Правилник.

Член 9

При утврдување на цената во Договорот, Давателот на УПУ за исти услови не смее да прави разлика меѓу различни даватели на поштенски услуги, притоа водејќи сметка истите да бидат утврдени на недискриминаторна основа.

Примерок од Договорот за пристап како и сите натамошни измени, дополнувања и анекси на истиот, Давателот на УПУ е должен да ги доставува во Агенцијата за пошти, во фотокопија и оригинал на увид.

Член 10

Инспекциски надзор над обезбедувањето пристап до ЈПМ вршат инспекторите за поштенски сообраќај на Агенција за пошти согласно Законот поштенски услуги и овој Правилник.

Член 11

Пристап до јавната поштенска мрежа, за други даватели на поштенски услуги, претставува пристап за нивните поштенски пратки до капацитетите, средствата и вработените во фазите на ЈПМ.

ЈПМ е поштенска мрежа на сите објекти во точките за пристап, опрема, мобилни и други средства организирани во една техничко-технолошка целина за обезбедување на УПУ.

Член 12

Поштенска мрежа претставува систем на организација и средства од сите видови кои се употребуваат од страна на давателот на универзалната поштенска услуга за:

- прием на поштенски пратки од точките за пристап низ целата територија кое е дел од универзалната услуга
- сортирање на пратките по доставни единици на поштенска мрежа,
- пренос на тие пратки од центрите за сортирање до доставните единици на поштенска мрежа,

- достава на пратките од доставните единици за поштенска мрежа до адресите напишани на пратките;

Член 13

Поштенската мрежа ја сочинуваат поштенските единици кои обезбедуваат поштенски услуги за корисниците и нивните посебни организациони делови, организациони единици за преработка, отпрема и превоз на поштенски пратки, поштенски ковчежиња, транспортни средства, опрема и средства на поштенската мрежа,

Член 14

Давателот на УПУ, е должен да ја подели поштенската мрежа во организациони целини во согласност со технолошките фази при обезбедувањето на универзалната поштенска услуга.

Извршувањето на УПУ, ги опфаќа следните технолошки фази:

- Прием,
- Сортирање
- Пренос
- Достава.

Член 15

Пристапот до ЈПМ, за поштенски пратки од други даватели, во согласност со член 4 од овој Правилник, се овозможува во следните фази:

- Сортирање – пренос и достава;
- Пренос – достава;
- Достава.

Член 16

Во фазата на приемот, поштенската мрежа ја сочинуваат следните објекти и средства:

- Поштенски единици за прием на поштенски пратки и нивните посебни организациони единици и тоа: пошти, шалтерски пошти, сезонски пошти и договорни пошти,
- Истурен шалтер за прием на поштенски пратки,
- Подвижна пошта,
- Писмоносна станица на доставувачите каде се врши прием на поштенски пратки.
- Сите средства и опрема преку кои се извршуваат поштенските услуги,
- Поштенски сандачиња,

Во фазата на сортирање, поштенската мрежа ја сочинуваат следните објекти и средства:

- Поштенски центри/сортинг центар
- Изменична пошта (за писма и пакети)

- Пошта за царинење

Во фазата на преносот, поштенската мрежа ги содржи следните средства:

- Возила за пренос на поштенски пратки,
- Средства кои се користат при транспортот на поштенските пратки.

Во фазата на доставата, поштенската мрежа ги содржи следните објекти и средства:

- Доставна пошта,
- Поштенски фахови,
- Збирни поштенски сандачиња давателот на УПУ за достава на поштенски пратки на одредено подрачје или локација.
- Доставни реони,
- Средства и опрема кои се користат во доставата на пратките,

Член 17

Давателот на УПУ, со посебен Правилник за пристап на поштенски пратки до ЈПМ од други даватели на поштенски услуги, ќе ги дефинира условите за пристап во фазите: прием, сортирање, пренос и достава на поштенските пратки, поодделно за секоја фаза.

Под услови за прием, сортирање, пренос и достава на поштенските пратки се подразбира:

- Условите за прием на поштенските пратки,
- Означување на пратките, (лого на давателот на поштенската услуга)
- Адресирање на поштенските пратки
- Сортирање на поштенските пратки по поштенски броеви,
- И др. услови кои ќе ги дефинира давателот на универзалната поштенска услуга.

Член 18

Во Правилник за пристап на поштенски пратки до ЈПМ од други даватели на поштенски услуги, во согласност со член 17 од овој Правилник, ќе се предвидат постапки за:

- Погрешно усмерени пратки и препраќање на пратки,
- Постапки со рекламации од корисниците за пратките влезени во поштенската мрежа од други даватели на поштенски услуги,
- Заштита на поштенските пратки,
- Утврдување на одговорност и надомест на штета за изгубени, оробени и оштетени поштенски пратки,
- Контрола на пратките во технолошкиот процес,
- Стандарди за квалитет на поштенската мрежа,
- Обем на поштенски пратки во согласност со капацитетот на ЈПМ, и
- Други постапки/упатства.

Член 19

За пристап до ЈПМ на поштенски пратки во рамките на универзалната поштенска услуга, ќе се применуваат општите услови за обезбедување на универзалната поштенска услуга, предвидени во Правилникот за општи услови за обезбедување на универзалната поштенска услуга.

Член 20

Давателот на УПУ, е одговорен за управување со базата на податоци за достава. Базата на податоци за доставата ги содржи следните податоци: податоци за адреси и локации на корисници. Давателот на УПУ, е одговорен за навремено и континуирано ажурирање на базата на податоци со промени кои ќе настанат во податоците на адресата, и со промени во информаците поврзани со доставата на пратките.

Други даватели, може да ја користат ажурираната база на податоци, врз основа на комерцијален договор со давателот на УПУ.

Член 21

Договорот за пристап до ЈПМ за поштенски пратки во рамките на универзалната поштенска услуга во согласност со член 5 на овој Правилник, треба да биде во согласност со одредбите на Законот за поштенски услуги и подзаконските акти донеси врз основа на овој закон, врз основа на овој Правилник, како и одредбите утврдени во видот на Дозволата за обезбедување на поштенски услуги добиена од страна на Агенцијата за пошти.

Член 22

Агенцијата за пошти со посебна Одлука, дава согласност на цената за пристап до ЈПМ, која Давателот на УПУ, ќе ја утврди за пристап до поштенската мрежа. Цените за пристап до ЈПМ, ќе се базираат врз основа на утврдени реални трошоци за секоја поштенска услуга, дефинирани во член 4 од овој Правилник, и за секоја фаза од поштенската мрежа, поодделно согласно фазите дефинирани во член 14 од овој Правилник.

Член 23

Давателот на УПУ со посебен Правилник, ќе предвиди, пониски цени од цените предвидени во член 22 од овој правилник, за пратки примени од други даватели на поштенски услуги за пристап до ЈПМ.

Посебните цени, ќе бидат засновани врз основа на однапред утврдени критериуми, кои ќе ги утврди давателот на УПУ.

Член 24

Постапката за постепена либерализација на поштенската мрежа ќе се одвива, во следната динамика:

- До 31 декември 2011 год. пристапот до поштенската мрежа се овозможува, само во фазите: сортирање, пренос и достава,
- Од 1 јануари 2012 год. ќе се овозможи целосна либерализација односно целосен пристап до поштенската мрежа.

Динамиката на постепена либерализација на поштенската мрежа е прикажана на Слика 1 во Прилог:1.

Член 25

Овој Правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето на огласна табла во Агенцијата за пошти.

По влегување во сила, овој Правилник ќе биде објавен на веб страната на Агенцијата за пошти.

бр. 345/2
15 декември 2009 година
Скопје

Агенција за пошти
Комисија,
Претседател
Дејан Бошковски, с.р.

Слика1: Динамика на либерализација на поштенската мрежа

